

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

5Obdo/29/2011

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: **S. a.s., S., IČO: X., Č.**, zastúpený: JUDr. E.Š., advokát, P.B., proti žalovanému: **M.K., nar. X., C.-Č.**, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. R.H., s.r.o., Š.N., IČO: X., **o zaplatenie 9.958,18 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn.: 23Cb 101/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. februára 2011, č. k.: 15Cob 3/2011-162, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy dovolacieho konania vo výške 313,62 EUR na účet právneho zástupcu žalovaného.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom z 20. septembra 2010, č. k.: 23Cb 101/2009-123 žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 1.840,25 EUR.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou z 18. júla 2008 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy vo výške 300.000,-Sk so 14 % úrokom z omeškania zo sumy 300.000,-Sk od 1. júla 2006 do zaplatenia, ako vrátenia poskytnutej zálohy za vyrobené osivo zelenín z úrody roku 2004. Z vykonaného dokazovania zistil, že účastníci konania 24.

februára 2004 uzatvorili zmluvu pre množiteľa o dodávke osiva a sadby v roku 2005. Predmetom zmluvy bola výroba, dodávka a odobratie osiva, cibule Všetana v termíne do 30. novembra 2005 v množstve 1.000 kg. Žalovaný mal dohodnuté množstvo osiva dodať žalobcovi z úrody z roku 2005. Dňa 21. marca 2004 uzatvorili účastníci konania obdobnú zmluvu, predmetom ktorej bola dodávka a odber petržlenu v množstve 900 kg z úrody z roku 2005. V konaní nebolo preukázané, že žalovaný z uvedených zmlúv poskytol žalobcovi akékoľvek plnenie, napriek predloženiu posudku Ú.B. žalobcom. Dňa 19. júla 2004 vystavil žalovaný faktúru č. 1/2004, ktorou si u žalobcu uplatnil sumu 300.000,- Sk s lehotou splatnosti 24. júla 2004, titulom zálohovej platby za produkciu osív z úrody v roku 2004. Predmetnú faktúru žalobca uhradil 19. júla 2004. Žalobca sa teda domáhal vrátenia poskytnutej zálohy, nakoľko žalovaný neposkytol žalobcovi plnenie v súlade s uzatvorenými zmluvami. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že účastníci konania sa dohodli na vzniknuté právne vzťahy aplikovať slovenský právny poriadok. Na základe zisteného skutkového stavu, súd prvého stupňa dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania nemohol vzniknúť záväzkový vzťah podľa Obchodného zákonníka, pretože nebola splnená ani jedna zo zákonných podmienok. Žalobca nepreukázal, že žalovaný v čase vzniku záväzkového vzťahu a ani neskôr bol podnikateľom podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka a teda nemôže ísť o vzťahy medzi podnikateľmi podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. V uzavretých zmluvách nebolo jednoznačne dohodnuté, že záväzkový vzťah sa spravuje výlučne Obchodným zákonníkom. Taktiež predmetné zmluvy nespádajú pod absolútny obchod podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené, teda súd prvého stupňa dospel k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi konania podliehajú pod úpravu Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo preukázané ani plnenie žalobcu zo zmluvy z 21. marca a 24. februára 2004, pretože v zmluve nebolo dohodnuté poskytnutie zálohy žalobcom a ani zo samotnej faktúry č. 1/2004 vystavenej žalovaným nevyplýva, že ide o zálohu za plnenie podľa týchto zmlúv. Žalobca sa teda môže domáhať iba vrátenia bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v priebehu konania vzniesol proti tomuto nároku námietku premlčania. Súd teda s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že námietka premlčania žalovaného je dôvodná. Uplatnený nárok žalobcu na vrátenie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej a trojročnej objektívnej lehote. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca si svoj nárok neuplatnil v rámci objektívnej, ani subjektívnej lehoty. Lehota, v ktorej sa žalobca mohol domáhať vrátenia bezdôvodného obohatenia začala plynúť 20. júla 2004, t.j. nasledujúci deň po zaplatení sumy 300.000,- Sk, a teda dvojročná subjektívna lehota

uplynula 20. júla 2006 a trojročná objektívna lehota uplynula 20. júla 2007. Žaloba bola podaná na súd 18. októbra 2008, teda po uplynutí premlčacej lehoty. Vzhľadom na uvedené teda súd považoval žalobcom uplatnený nárok za premlčaný a súčasne návrhy právneho zástupcu žalobcu na doplnenie dokazovania za neúčelné a nehospodárne, preto ich vykonanie zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania. Trovy konania pozostávajú zo súdneho poplatku vo výške 597,49 EUR a z trov právneho zastúpenia vo výške 1.242,76 EUR, spolu 1.840,25 EUR. Súd nepriznal odmenu za úkon právnej služby ďalšia porada s klientom z 3. júna 2010, pretože nemal preukázané, že táto porada skutočne i prebehla.

Na odvolanie žalobcu a žalovaného Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 310,77 EUR.

Odvolací súd s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, z ktorého vyvodil vecne správny právny záver. Ďalej poukázal na znenie ust. § 13 ods. 1 a ods. 5 písm. b) Zákona č. 291/1996 Z.z. o odrodách a osivách, v zmysle ktorého fyzická osoba, ktorá na účely podnikania vyrába alebo dováža množiteľský materiál, musí byť držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti dodávateľa, ktoré vydáva kontrolný ústav, pričom predmetné osvedčenie okrem iného obsahuje aj identifikačné číslo. Samotný žalobca v podanej žalobe neuviedol identifikačné číslo žalovaného a taktiež v konaní nebolo preukázané, že žalovaný vyššie spomínaným osvedčením disponuje, resp. že žalobca mal o takomto osvedčení vedomosť, ako aj to, že takéto osvedčenie pri uzatvorení zmluvného vzťahu so žalovaným od žalovaného požadoval. Uvedené skutočnosti taktiež odôvodňujú záver o preukázaní občianskoprávneho vzťahu medzi účastníkmi konania. So súčasným prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania v zmysle ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v sume 310,77 EUR.

Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu 9.958,18 EUR, úroky z omeškania 14 % ročne zo sumy 9.958,18 EUR od 1. júla 2006 do zaplatenia a nahradiť trovy prvostupňového, odvolacieho konania a dovolacieho

konania. Súčasne navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa.

Dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, že žalobcovi sa postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom, a že konanie pred súdom prvého stupňa je postihnuté aj inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) v spojení s § 237 písm. f) O.s.p. uviedol, že dovolací súd o odvolaní žalobcu rozhodol bez nariadenia pojednávania napriek tomu, že neboli splnené podmienky uvedené v § 214 ods. 2 O.s.p.. Súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu na doplnenie dokazovania týkajúci sa výsluchu svedkov Ú.B., ktorí vykonali rozbery vzoriek osiva. Ak by súd prvého stupňa tento dôkaz pripustil, preukázalo by sa ním, že existovali dve vzorky osiva cibule a osiva petržlenu, obe vzorky boli odobraté podľa požiadaviek ustanovených v STN 0609, bolo vyrobené určité množstvo cibule a petržlenu a bolo pozberovo upravené, množiteľské porasty cibule a petržlenu boli založené, osivo cibule a petržlenu s nevyhovujúcou klíčivosťou bolo možné opakovane prečistiť z účelom zlepšenia osivových parametrov. Uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, keďže nevykonal navrhnuté dôkazy.

Ďalej uviedol, že je nepravdivé tvrdenie súdu prvého stupňa, že nebolo preukázané, že žalovaný neposkytol žalobcovi akékoľvek plnenie. Žalovaný vyrobil prírodné osivo, ktoré pozberovo upravil. Z tohto osiva boli odobraté vzorky na rozbor. Ani jeden z posudkov a potvrdení o kvalite nepreukázal, že vyrobený biologický materiál spĺňa dohodnuté kvalitatívne požiadavky pre osivo, avšak preukazujú, že žalovaný na základe zmlúv vyrábala prírodné osivo. Túto skutočnosť preukazuje aj list z 27. januára 2006 zaslaný žalovanému. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí nezaoberal návrhom na zopakovanie dokazovania vo veci výroby osiva.

Súd prvého stupňa nevykonala dokazovanie k faktúre č. 1/2004 vystavenej žalovaným, nezisťoval okolnosti jej vystavenia, pričom prijal názor, že táto faktúra súvisí s nákupom osív z úrody roku 2004 napriek tomu, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že žalovaný dodával žalobcovi v roku 2004 nejaké osivá. Žalovaný v texte faktúry uviedol, že ide o zálohovú platbu za produkciu osív z úrody roku 2004. S prihliadnutím na čas vystavenia faktúry nemôže ísť o úrodu 2004. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že poskytnutá záloha súvisí s nákupom osív z úrody roku 2004. V rámci dokazovania nebolo preukázané, že v roku 2004 mali účastníci konania uzatvorenú zmluvu na úrodu osiva z roku 2004 a že žalovaný aj skutočne v roku 2004 žalobcovi osivá alebo iný tovar dodal. Ku dňu vystavenia

faktúry, teda k 17. júla 2004 medzi účastníkmi konania v roku 2004 neboli uzatvorené žiadne iné množiteľské zmluve okrem pripojených k žalobe. Žalovaný na tejto faktúre mal uviesť rok 2005. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí nezaoberal návrhom na zopakovanie dokazovania vo veci poskytnutia zálohovej platby na výrobu osiva.

Uviedol, že v rámci dokazovania pred súdom prvého stupňa nebolo preukázané, že žalobca žalovanému poskytol zálohu bezdôvodne. Žalobca túto zálohu poskytol na základe faktúry č. 1/2004 v súvislosti s hradením nákladov na založenie množiteľských porastov v roku 2004. Ani tento dôkaz odvolací súd nevykonal. Odvolací súd sa nezaoberal ani návrhom na doplnenie dokazovania vo veci poskytnutia zálohovej platby. Syn žalovaného prijal od žalovaného faktúru a osobne vykonal úhradu 300.000,-Sk. Výsluchom syna žalovaného je možné preukázať, že záloha bola poskytnutá v súvislosti so zmluvami.

Odvolací súd sa vo svojom rozsudku vôbec nezaoberal návrhom na pripustenie dovolania, čím svojím postupom odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. uviedol, že súd prvého stupňa v predmetnom konaní vylúčil použitie Obchodného zákonníka a o spore rozhodol iba podľa Občianskeho zákonníka. Podľa dovolateľa je tento právny záver nesprávny a má za to, že ustanovenia oboch zmlúv svedčia o tom, že ich právne vzťahy sa budú spravovať ust. Obchodného zákonníka aj ust. Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa nesprávne uviedol, že v zmluvách nebolo jednoznačne dohodnuté, že záväzkový vzťah sa spravuje výlučne Obchodným zákonníkom. Výroba osív za účelom dosiahnutia zisku sa nemôže vykonávať v rámci obvyklých občianskoprávných vzťahov. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR aj v prípade ak niektorý z účastníkov nie je podnikateľ, avšak v zmluve si dohodli použitie Obchodného zákonníka, ich zmluvné vzťahy sa spravujú Obchodným zákonníkom. Súd prvého stupňa neprihliadol na to, že iba pri voľbe Obchodného zákonníka možno použiť právne predpisy z oblasti semenárskeho práva. V danom prípade si zmluvné strany dohodli použitie oboch zákonníkov, a preto súd pri rozhodovaní musí použiť oba právne predpisy. Odvolací súd nezopakoval dokazovanie týkajúce sa použitia nesprávneho právneho predpisu.

K nepreukázaniu oprávnenia na podnikanie žalobca uviedol, že názor súdu prvého stupňa, že nejde o obchodnoprávny vzťah, pretože žalovaný nie je podnikateľom je zmätočný. Žalobca pri uzatváraní zmlúv nemal povinnosť zisťovať či žalovaný ako množiteľ je alebo nie je podnikateľom, resp. držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti dodávateľa. Ak niekto vykonáva množenie, automaticky sa predpokladá, že túto činnosť vykonáva v súlade s platnými právnymi predpismi. Zmluvné strany si zmluvne dohodli výrobu osív na komerčné účely, teda nie na súkromné účely s vylúčením dosiahnutia zisku. Pri dohode o výrobe osív

obe zmluvné strany vystupovali ako podnikatelia. Žalovaný dokonca vystavil faktúru. Zmluvné strany pri uzatváraní zmlúv vychádzali aj z toho, že použitie právneho predpisu sa neriadi len charakterom subjektov, ale predovšetkým charakterom zmluvného predmetu, teda dohodnutej činnosti – výroba osív na komerčné účely.

K nesprávnemu právnemu posúdeniu premlčania uviedol, že súd prvého stupňa s použitím nesprávneho právneho predpisu nesprávne posúdil námietku premlčania. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že žalobca sa už 20. júla dozvedel, že márne poskytol predmetnú zálohu žalovanému, a preto táto záloha predstavuje už 20. júla 2004 bezdôvodné obohatenie. Keďže žalobca k 20. júlu 2004 nemal vedomosť, že zálohu poskytuje bez právneho dôvodu, a keďže mal vedomosť, že zálohu poskytuje v súvislosti so zmluvami, nie je možné ustáliť začiatok plynutia premlčacej lehoty na 20. júla 2004. Podľa dovolateľa štvorročná premlčacia lehota začala plynúť 1. júna 2006. V zmysle článku 6 bod 6.1 STN 46 0311 Osivo a sadivo Uznávania osiva a sadiva výrobca osiva požiada o uznanie osiva do 18 mesiacov po zbere osiva. Podľa dovolateľa 4 – ročná premlčacia lehota začala plynúť pri osivo cibule 1. marca 2007 a uplynie 1. marca 2011, pri osive petržlenu začala plynúť 1. apríla 2007 a uplynie 1. apríla 2011. Námietka premlčania je preto právne irelevantná. Ak by súd prvého stupňa postupoval podľa Občianskeho zákonníka, dospel by k záveru, že subjektívna premlčacia lehota je zachovaná. Žalobca poskytol žalovanému preddavok kúpnej ceny 19. júla 2004 na základe ústnej dohody na náklady vynaložené žalovaným na založenie množiteľských porastov v roku 2004. Žalobca až do 1. marca 2007 a 1. apríla 2007 nemal potvrdené, že vyrobené osivo nebude uznaným osivom, preto dovtedy nemal dôvod, aby sa domáhal voči žalovanému vrátenia preddavku kúpnej ceny, a preto v tom čase nemohla plynúť premlčacia lehota.

Uviedol, že dovolateľ podal návrh na pripustenie dovolania, pričom odvolací súd o tomto návrhu t.j. o prípustnosti dovolania nerozhodol. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn.: ÚS 402/08.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť trovy dovolacieho konania v sume 627,24 EUR na účet právneho zástupcu žalovaného, a aby nevyhovel návrhu žalobcu a neodložil vykonateľnosť dovolaním napadnutých rozsudkov.

Podľa žalovanému v danom prípade žalobcovi nebola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pre súdom a neboli porušené jeho ústavné práva. Postup podľa § 214 ods. 2 O.s.p. nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V danom prípade, keďže odvolací súd nevzhliadol potrebu opakovať dokazovanie, nešlo o prípad, že by súd

prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a nešlo o prípad, že by nariadenie pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem, mohol odvolací súd rozhodnúť aj o bez nariadenia pojednávania. Uviedol, že žaloba bola zamietnutá z dôvodu vznesenej námietky premlčania zo strany žalovaného a dôkazy, ktoré v predmetnej veci navrhol žalobca vykonať, prípadne zopakovať sa netýkali skutočností rozhodných pre posúdenie či predmetný nárok žalobcu je alebo nie je premlčaný. Podľa názoru žalovaného napadnuté rozhodnutie a rozhodnutie súdu prvého stupňa sú vecne správne, skutkový stav bol zistený úplne a vec bola súdmi správne právne posúdená. Konanie taktiež netrpí vadami, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O.s.p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V predmetnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a rovnako nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a preto prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p. nie je daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a) až g) O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je

postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených väd.

Dovolateľ v dovolaní prípustnosť dovolania zakladá tým, že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 O.s.p..

Podľa § 237 písm. f) O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovolateľ naplnenie ust. § 237 O.s.p. vidí v tom, že odvolací súd rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania napriek tomu, že neboli splnené podmienky uvedené v ust. § 214 ods. 2 O.s.p.. Odvolací súd nezopakoval dokazovanie na základe návrhu odvolateľa čím nebola splnená podmienka, aby o odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p.. Odvolací súd nerozhodol o návrhu dovolateľa na pripustenie dovolania.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci nedošlo postupom súdov k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Súdnosť rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. (IV. ÚS 329/04).

Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu aj súdu prvého stupňa a nezistil, že by bola postupom súdov žalobcovi znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Odvolací súd vždy nariadi pojednávanie

v prípadoch uvedených v ust. § 214 ods. 1 O.s.p.. V ostatných prípadoch je nariadenie pojednávania na úvahe odvolacieho súdu. Odvolací súd postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom keď v danej veci nenariadil pojednávanie. Žiadny z dôvodov uvedených v § 214 ods. 1 (konkrétne uvádzaný žalobcom pod písm. a/) nie je daný, t.z. nariadenie pojednávania bolo na vôli odvolacieho súdu. Postupom odvolacieho súdu, tým že o odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania, nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Platí to aj o takom dôkaze, ktorý účastník zo svojho subjektívneho hľadiska považuje za vysoko významný. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Aj v prípade, že by súd nevykonal taký dôkaz, ktorý by bol podľa účastníka spôsobilý privodiť zvrat v skutkových zisteniach, mohol by mať tento jeho postup za následok neúplne zistenie skutkového stavu (vedúce k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.. Aj vzhľadom na uvedené v predmetnom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, a preto odvolací súd nebol povinný nariadiť pojednávanie.

Tým, že odvolací súd nerozhodol o návrhu dovolateľa na pripustenie dovolania nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom. Vyslovenie prípustnosti dovolania nie je závislé od vôle účastníka konania. Odvolací súd nie je viazaný návrhom účastníka konania na vyslovenie prípustnosti dovolania proti jeho rozhodnutiu a zákon mu neukladá ani povinnosť o takomto návrhu osobitne rozhodnúť. Iba odvolací súd môže vysloviť, že ide o rozhodnutie, ktoré má po právnej stránke zásadný význam. Za rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu možno považovať rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov. Pôjde o otázku, ktorá judikatúrou vyšších súdov nebola riešená, alebo ktorej výklad v judikatúre nie je ustálený, alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak než je riešená v judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto otázky. To či ide o vec zásadného právneho významu dovolací súd oprávnený preskúmať nie je.

Dovolací súd konštatoval, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v § 237 písm. f) O.s.p..

Rovnako dovolací súd nezistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou taxatívne uvedenou v § 237 O.s.p.

Správnosť skutkových a právnych záverov založených na dokazovaní, by bolo možné v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, ak by bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad v prejednávanej veci nešlo. Z uvedeného teda vyplýva, že posúdenie, či rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, prichádza do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. To platí i vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa 241 ods. 2 písm. b) O.s.p..

Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., t. j podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Dovolací súd priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania (trovy právneho zastúpenia) za 1 úkon právnej služby vyjadrenie k dovolaniu žalobcu, odmenu vo výške 253,94 EUR + režijný paušál 7,41 EUR + 20 % DPH spolu trovy dovolacieho konania 313,62 EUR. Dovolací súd žalovanému nepriznal odmenu za úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, nakoľko právny zástupca žalovaného zastupoval žalovaného v konaní aj pred súdom prvého stupňa a s celou vecou bol oboznámený. Za tento úkon právnej služby súd prvého stupňa právnenému zástupcovi žalovaného odmenu priznal. Aj keď právoplatnosťou rozhodnutia účastníkovi a jeho právnenému zástupcovi voči súdu zaniká plnomocenstvo na zastupovanie účastníka v tomto konaní, avšak podľa názoru dovolacieho súdu táto skutočnosť nezakladá dôvod na priznanie trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. júla 2011

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová

